

Jsem rád za tento úhel pohledu, protože já jsem k tomu přišel ze strany, kde mi to naopak přišlo velmi smysluplný, velmi živoucí, velmi pravdivý, i se vším přiznáváním si vlastní chyby ze strany církve a tím pádem mě tohle nezraňuje tu moji víru, protože jsem si vědom, že jsme společenství hříšníků jako každá jiná banda lidí a zároveň jsem si vědom, že v té církvi jsou vlastně ostrovy, a ne malinký. Ostrovy, který prostě fungují skvěle. Konkrétně, to jsem možná říkal, že moje cesta byla taková, že text, který mě strašně oslovil, byly texty Tomáše Halíka a jeho geniální knížky, který prostě považuju za strašně skvělej způsob, jak ta jeho spiritualita prostě oslovuje lidi mého typu a další. Takže díky tomuhle jsem získal záhy důvěru v to, že církev je smysluplná komunita v tom nejširším slova smyslu, nejen ta konkrétní farnost u toho Salvátora, a že je hříšná, samozřejmě, vždycky byla a vždycky bude, takže nemá potřebu ji nějak pročišťovat, aby dávala smysl. Prostě proto, že dává smysl, protože tam vždycky je namíchaný to úžasný s tím prostě špinavým. A zároveň jsem strašně rád, že slyším takovýchle zkažky, že i český církve se týkají průšvihy, třeba v nějaký sexuální rovině, protože by to tak mohlo úplně nebejt, to je prostě úplně jasný.

Ano.

Tak zaplať Pán Bůh, že teda vznikne nějaká práce, která to nějak bude... skrze spíš ty kasuistiky než nějakým ...?

Ano, určitě. Skrze kasuistiky.

Takže výzkum kvalitativní.

Ano, kvalitativní.

To je dobře. Mám se teda rozprávět o své cestě? Nebo řekni.

Budu ráda. Takže ty jsi prvně četl ty knížky od Halíka a pak jsi k němu začal chodit do kostela.

Já to řeknu, jak to bylo.

To budu ráda. Povídej.

Jak se to tak děje, to se člověk dočítá i v různých knížkách o filosofii a asi i o víře vůbec, že člověk mnohdy potřebuje nějaký životní otřes, aby se mu vůbec nějaký takový ty dětský, naivní představy, že to všechno nějak funguje, nějaký bublinky aby se mu rozprskly a on se začal najednou tázat. Tak to se mně stalo, asi necelých třicet mi bylo, měli jsme se brát s (*jméno ženy*), s mojí milovanou současnou ženuškou, matičkou dvou dětí. A třetí je na cestě, mimochodem.

No to je super.

No, v létě bude třetí děťátko, dá Pán Bůh. Tak my jsme se měli brát už jednou v roce *(uveden rok), ale ten vztah prostě nebyl zralý, respektive já jsem nebyl úplně přesvědčený, že je to krok, který chci udělat, takže jsme se nakonec rozešli asi měsíc před svatbou, takže to byl jako velkej náraz pro všechny, pro oba. A v tomto čase těch dvou let, než jsme se přes nějaký kotrmelce zase k sobě vrátili, se ten vztah strašně posílil a je to prostě velký požehnání, kterým je tenhle ten někdejší průser. Tak v týhle té době se ve mně odehrála ta konverze, respektive bylo to takový, jak o tom Halík píše. Hrozně se třefoval do toho, co jsem žil, to bylo úplně neuvěřitelný. Jak vlastně jsem si díky té knížce, když už o tom mluvím, uvědomil, že už se to stalo, takže nebylo to, že bych nějak prožíval, že se jako stávám věřícím, ale spíš skrze tu četbu jsem si řekl: „Aha, vždyť já už vlastně jsem.“ A ty věci, který mi vadily, to byly hodně takový ty prvoplánový stereotypy. Jako - *Husa jste nám upálili, znásilňujete děti*, tak já mám k nim takovou averzi. Ale když se v té knížce o tom psalo

z trošku jinýho pohledu, tak jsem si uvědomil, že vlastně jo, že si tohle strašně přeju (být křesťanem), strašně tím vlastně chci žít, takže to byla vlastně jednoduchá cestička, jenomže už to bylo připravený a ten životní náraz byl strašně důležitým impulsem. No, a protože jsem četl knížku Tomáše Halíka, tak jsem se kouknul na to, kdy ten Tomáš Halík slouží mši, a tak jsem se prostě jednou v neděli vydal do Salvátora. Provázely mě takový krásný momenty, symbolický, tak jako v tom liturgickém roce načasovaný. Když to vezmu trošku ze široka trošku, tak první dítě jsme zřejmě počali na velikonoční neděli na vzkříšení, a pár takovýchto momentů, který si už všechny nepamatuji, ale ten, co chci zmínit, je, že jsem se tam shodou okolností přimotal na první adventní neděli, to znamená nověj liturgickej rok a já jsem prostě vstoupil jako věřící člověk v zárodku na tu mši, kde to všechno vlastně jako by začínalo. Ten nověj rok (liturgický). Takže to oslovení bylo strašně silný a v týhle tý farnosti jsem potom prožil ten krásnej čas jednak tý konverze a katechumenátu, přípravy na křest a do toho jsme si ještě takhle zázračně znovu k sobě našli cestu s tou (*uvedeno jméno ženy*), takže potom to vrcholilo v roce **(uveden rok)*, kdy jsem přijal svátost křtu a biřmování, a asi měsíc na to jsme se brali. A do toho jsme počali tu první holčičku. To byl takovej úplně krásnej čas. No a skrze tohle to společenství a skrze další lidi ve svém životě jsem tu víru a církev vnímal tak, že církev se mi zprostředkovávala konkrétníma osudama lidí, který jsem mohl kolem sebe vidět. Prostě pro mě to bylo společenství, který dávalo smysl, protože – a to bylo pro mě hodně důležitý – lidi, který já jsem považoval za inspirativní, úžasný, v každodenním životě, kterej jsem sledoval, byl to můj učitel dirigování, byl to můj ředitel na škole z gymnázia, kde teď učím, tak ti lidi evidentně tý víře, vztahu k Bohu a k církvi věnovali ohromnou pozornost. A tak jsem si říkal: „*Tak do prčic, tohle je člověk, kterému důvěřuju lidsky, evidentně inteligentní, evidentně moudrý, a teda v tý víře spatřuju rozměr, kterej dává smysl, jako za ním jít. A já mám svoje nějaký předsudky.*“ Jako že tý církvi nedůvěřuju a vím o tom dohromady kulový. Není náhodou svědectví tohohle člověka mocnější? Není to to, co bych taky v tom svém životě měl odkrývat? Takže celou dobu jsem byl opřenej o to, že to dává smysl, i když já to nechápu. A to je rozměr, kterej mě strašně pomáhá, protože fakt strašnou spoustu věcí nechápu. Když člověk tu liturgii projde, tak o spoustě věcí vůbec nemám páru a nikdy ji mít nebudu, jednak proto, že to nikdy nenastuduju a jednak taky proto, že jsou to věci, který nás skutečně přesahujou, ač to zní jako fráze, ale prostě nevíme. Ale ta důvěra opřená o ty konkrétní lidi, který jsem potkal, důvěra opřená o nějaký čtení, o texty, který jsem četl, důvěra opřená o to, že to, kurník, trvá 2000 let, a že v tom teda asi něco bude, navzdory právě vši tý špině. Tak já vlastně paradoxně mám i radost z toho, že to tak špinavý je a že se ta špína ukazuje, protože prostě to je lidský, to je jasný. A vlastně i v debatách s blízkýma lidma, který tomuto nerozumí, a když se začalo vyjevovat, že jsem věřící, tak se samozřejmě divili. Začali mi podstrkovat různý všelijaký věci a čekali, že půjdu do diskuse, že jim budu vysvětlovat, že je to vlastně jinak. „No já vím... Černá kniha Bible. To je strašně zajímavý čtení o tom, co jsme ... A tobě to nevadí? Nevadí mi to. Já vím, že jsme prostě ....“ Já vím o sobě, jaký já jsem zvíře, čím vším jsem zašpiněnej, ale prostě o tom to není, abychom byli společenství svatých, prostě jsme na cestě a jsou mezi náma lidi, který upřímně za tím Bohem jdou a jsou asi mezi náma i lidi, který by chtěli, ale prostě to nějak nejde, a jsou prostě mezi náma i lidi, který třeba i vědomě škodí. Ale to ať si prostě přebere Pán Bůh, církev jako taková je neuvěřitelně smysluplněj projekt (to je teda strašně blbý slovo, moderní), ale něco, co prostě 2000 let dává smysl (Chesterton o tom píše strašně hezky), já si prostě nemůžu dovolit, i kdybych o tom pochyboval a úplně měl podložený to, co je na tom špatný, tak jak já se z pozice svý jedný generace, svý jedný zkušenosti si nemůžu dovolit zpochybňovat těch 2000 let. Čili to je něco, o co já jsem bezpečně opřenej a nemám potřebu to nějak řešit, a prostě víc se věnuju tomu, abych já sám to nějak neprasil. Abych ten obrázek, kterej ukazuju svým blízkým, protože jak to bývá v Čechách, člověk kolem sebe v tom nejbližším okolí má vlastně v rodině hrozně málo lidí, který vztah k Bohu skutečně žijou, a mají ještě tu možnost to žít prostě jako otevřeně a využívat služby tý církve, že se

k tomu můžou opravdu přiznat. Za obrovské dar to považuju a je – teď jsem asi ztratil nit – tak já asi řeknu něco jinýho,

To je v pořádku.

To, že vlastně bych strašně přál těm lidem, který okolo sebe mám, aby tohle to taky mohli prožívat a to se dotýkám trochu jinejch věcí, taková ta evangelizace neevangelizace mezi blízkýma. Je to citlivá věc, když člověk jakoby něco objevil, strašně rád by to sdílel, a hrozně ho štve, že ten člověk okolo něj, vedle něj, je jako zabeďněnej, že prostě mu to nedochází. Lidi nejbližší evidentně žijou láskyplnej život, vydávají se, žijou pro svý děti, mají dobrý vůle na rozdávání, ale je tam něco, co jim prostě brání, aby to prožívali tak, že se k tomu hlásí, že to prostě pojmenujou tak, jak se to prostě v češtině jmenuje, že to můžou v tý liturgii naplno prožívat a s důvěrou prožívat všechny průšvihy, že to prostě nejde. A že to člověk fakt nemá v paži, aby to nějakýma slovy nebo něčím zprostředkoval, že to opravdu je Boží dar, kterej si člověk může přát, může se za to modlit a může taky občas obratně tahat za nitky, ale prostě to nemá v rukou. To je právě taky strašně zajímavý.

Takže oni jsou jakoby naprosto autentický ve svém životě, ale mají nějakou záklopku a nevidí, že by za tím mohl být Bůh.

Přesně tak. Já snad můžu být konkrétní, že mluvím o své ženě, prostě o holce, se kterou se známe strašně dlouho, známe se vzájemně nejlíp, že jo, jeden druhýho. Já znám ze všech lidí v okolí nejlíp ji a věřím, že ona to má se mnou taky tak, takže já vidím její trápení, její prohřešky, její jakoby tu černou stránku, stejně jako ona tu mojí, a zároveň vidím to, že se prostě pere poctivě, dělá, co může, a říkám si, jak moc by jí pomohlo, kdyby se mohla opřít o Pána Boha.

Ona je vlastně lidská. Ona je normální, lidská a uvědomuje si to, že je lidská.

Přesně, jako všechny ty věci, který člověk může díky tý církvi prožívat a může to pojmenovat, může to sdílet. Prostě úžasnej aparát služeb včetně svátosti smíření a dalších věcí, který jsou jakoby zase mezi “pohanama” prostě nějakým způsobem pokřivený a člověk má představu nesmyslů, jak o tom mluví Orko Vácha. To je geniální vynález v katolický církvi. Zpověď! Skvělá věc. Psychologicky, duchovně, před nějakým člověkem to vyznat, říct to člověku do uší, ne jenom Pánu Bohu. To umí každej, vyznat se prostě někde potichoučku, ale říct to člověku do ucha: Já dělám tohle a tohle, štve mě to, vyznávám to před Pánem Bohem, před tebou bratře, otče. To je ohromná věc, která člověku dovolí prožít to, že teda ty hříchy jsou očistěny, že člověk vychází z tý zpovědnice a je čistej. Dvě vteřin teda. To je krásnej pocit. O tom zase mluví hezky otec Tomáš Hoffmann z Vesmíru, z krásnýho místa v Orlických horách, tam je takovej dům otevřenej hlavně mládeži, tak on říká, že ho vždycky fascinuje, že se to stane zázrak, že člověk vychází čistej, neposkrvněnej. Takže tyhle ty služby bych strašně přál těm lidem okolo sebe, ale prostě to nejde. Třeba to čeká na nějaký moment někdy, nezbyvá (to se vracím k tomu, co jsem říkal), než jako by vlastně to nějak žít a uvědomovat si, že stejně jako pro mě ty osobnosti, jako náš pan ředitel a další, tam ta církev může oslovovat, skrze tyhle ty lidi, skrze tahle svědectví. Já jsem tomu dal šanci a ejhle, zjevil se mi svět, kterej mi ten můj život obrátil naruby v tom dobrým. Tak být tímhle tím svědectvím pro ty ostatní. To teda neříkám žádný novinky, to si člověk vyčetl, ale je to jako nádherný. Já jsem český církvi, tý farnosti salvátorský, řadě lidí vděčný za to, že tohle vidím. Možná v tý práci budou jiný příběhy, ale já jsem se za tu dobu potkal s mnoha lidma, který evidentně to žijou autenticky, samozřejmě, že mají svoje špíny, jak by ne, nejsme andělé. Ty jsem neviděl, ale viděl jsem tu stránku, která se jako dává, která slouží, která chce cestu k Pánu Bohu otevírat sobě i ostatním lidem kolem sebe. To prostě je tady. A ne že ne.

A jaký to bylo, když jsi přišel do toho Salvátora, že se chceš nechat pokřtít? Byly tam otevřené dveře, nebo jsi tam cítil nějakou zábranu? Nebo jak to bylo.

Celkově?

Celkově. U tebe i ve společenství.

Pro mě to bylo samozřejmě takový... mně se líbí metafora se zamilovaností – že člověk si uvědomí, že – Halík o tom zase hezky píše - , že ten vztah k Bohu může mít fáze jako je vztah se ženou, nebo prostě s protějškem. Člověk se zamiluje, ale ne tak, že by si řekl, že se stále zamilovává, ale že si uvědomí, že už to je. Tak to jsem zažil a pak byla citlivá fáze, když člověk dělal dál ty krůčky, tak to bylo vlastně ty dva roky tý přípravy a po tom katechumenátu přípravy na křest, který ale, protože tomu bylo přáno, mělo se to dít, tak to vlastně když byl nějaký stud, tak se proměnil v hlubší důvěru, když byl nějaký problém, tak se ukázalo, že je to vlastně správně, že tam holt jsou nějaký překážky na cestě nebo něco, co člověk cítil, že není úplně tak, jak by mu sedlo. Ale celkově to bylo tak, že člověk cítil každým tím krůčkem, že se mu potvzovalo, že je na správné cestě, a to společenství salvátorské – nevím, jestli s ním máš nějakou zkušenost...

Jenom zprostředkovaně...

Tak to je ohromný! To je prostě fakt skvělý dílo, je ohromný v tom, že to sdružuje lidi, který jsou tímhle tím způsobem otevření, který to vnímají tak, jak já jsem to tady popsal, že teda jsme společenství poutníků na cestě, v duchu druhého vatikánského koncilu, minimálně že by se k tomu církev oficiálně přiznala, že teda prostě jak je začátek nějakého toho spisu, prostě musíme se brát, že veškerý lidský problémy by měly být problémy církve, tak nějak. Já to nějak parafrázuju, asi blbě, ale prostě otevřená náruč lidí, který jsou společně na cestě, necítil jsem žádný tyhle...

A jak jsi to udělal? Otevřel jsi dveře a šel jsi do tý sakristie?

Na tý mši?

Ano. To by mě zajímalo.

Já se k tomu dostanu, možná bych ještě zkusil doformulovat to, co jsem teď úplně nedořekl.

V pořádku.

Člověk se vlastně octne ve společenství s desítkami dalších lidí, kteří to měli tak nějak trochu podobně. Tam je nevýhoda toho, že jméno toho Tomáše Halíka a jeho dílo prostě táhne davy. Prostě desítky lidí. V tom katechumenátu se nás ocitlo tak asi 40, takže prostě tam ta intimita toho vztahu jeden na jednoho mezi nějakým tím duchovním průvodcem a tím konvertitou je omezená, ale zase to skýtá tu možnost, že člověk se zase sdílí s řadou lidí. Takže tohle to všechno bylo, že si v tý mnohosti příběhů těch lidí mohl uvědomovat, že ta jeho cesta je autentická, stejně jako u všech ostatních a zároveň je originální. Prostě každý že to má trochu jinak. Takže ani ze strany toho společenství, ani ze strany své jsem necítil žádnou křeč. Spíš jsem čekal, že to prostě přijde. On o tom mluví, že prostě budou chvíle, kdy si člověk bude říkat, tak tohle mě opravdu šťve na tý církvi, tak já jsem to vlastně moc nepoznal. A díky tomu, že jsem potom z dalších důvodů vkročil do tý farnosti vyšehradský, kde člověk taky potkává lidi, strašně zajímavý lidi a taky mi to připadá jako živý společenství, každý tam jde se svýma trablema, ale zase taky ti kněží, který jsem tam potkal, ať už to byl otec Kotas, otec Němeček nebo i Prokop, taky otec Opatrný, tak to jsou ohromný osobnosti, že když se s nima člověk potkal, tak cítil, že to žijou poctivě. A to je strašně fajn. Tak abych se dostal k tý otázce – tak když jsem tam vešel, tak já jsem prostě asi ani moc neostýchal,

prostě jsem si sednul do lavice a nějak jsem se snažil plnit ten tělocvik liturgické, prostě vstávat, když se vstává. To nebylo, že bych se poprvé octnul na mši, to ne, já jsem zpíval ve sboru, léta zpívám a zpívali jsme mimo jiné se sborem, který působil při kapucínské farnosti u Lorety na Loretánském náměstí, jak je ten kostelíček menší naproti velké Loreti, takže tam jsme zpívali na liturgiích, zejména na Vánoce a Velikonoce, takže člověk to viděl, že někdy se vstává, někdy se kleká, a kdy se co říká, ty odpovědi měl člověk trochu naposlouchaný, takže z hlediska tohohle to nebylo nic tak výrazného. Byl to strašně emocionální prožitek, to jo, ale veskrze pozitivní, fascinovaly mě Halíkovy kázání, který jsou třeba půl hodiny dlouhý, ale tehdy mě to úplně dostávalo, takže to bylo hrozně silný a pak to bylo krásný, protože postupně ta emocionální stránka jako by opadala a člověk si zůstával jistě, že je tam, kde má být. A zároveň to byly časy, kdy jsem se ve vztahu s tou (*jméno ženy*) vůbec nevyznal, nevěděl jsem, co mám dělat, jestli mám úplně odejít, nebo jestli máme k sobě tu cestu hledat, byl jsem úplně zmatený. To vlastně byly ty první dva roky, teď o tom možná mluvím hodně pozitivně, že chci jako vyvažovat ty další svědectví, který mám, takže...

Tak ty nevíš, že já mám taky (v této práci) nádherný pozitivní svědectví...

Takže aby to nevypadalo, že to bylo celý takový jakoby na obláčku, bylo to zároveň nejtěžší období, který jsem zatím prožil, ale o to to bylo prostě opravdový. Třeba jsem zažíval, že jsem měsíce .... Ve srovnání s lidma, který se modlí dlouhý léta, a není jim dáno, tak to je prostě malicherný, že jsem se pár měsíců modlil a nevěděl jsem vůbec, kudy kam, co a jaká cesta je správná a jestli po ní jdu. Takže to bylo strašně opravdový, strašně silně prožitý.

Tam ten katechumenát teda trvá dva roky?

Tam je to – to je moc sympatický, že to nechtějí uspěchat, že to vlastně jsou dvouletý turnusy. Je to akademická farnost, takže je to hodně přizpůsobený dynamice akademického roku, přes léto je to v podstatě omezený na jednu nedělní mši, veškerá činnost začíná v září, kdy to zvolna nabíhá a od října, od začátku akademického roku, to jede naplno do toho června. Ta příprava na křest začíná vždycky v tom září nebo říjnu, a trvá to vlastně rok a půl, jedny Velikonoce a ty druhý jsou ty, kde teda může člověk dojít ke křtu. Takže člověk má opravdu rok a půl, a v ten skvělejší čas tam probíhá kurs základů víry. To jsou úterní přednášky, kde jsou takový kapacity jako Tomáš Halík nebo geniální Marek Orko Vácha, toho znáš...

Toho znám...

To je prostě super člověk na svém místě. Takže tyhle lidi tam prostě povídají o tom, co teda víra je a co víra není, a co se v Bibli praví a co se v Bibli nepraví, a to je taky úžasná cesta, jak si to nechat očistit, ty věci, který někde nabral. Rok a půl jsou víkendy, kdy se v tý velký grupě 40 lidí společně stráví víkend, takže je tam trošku prostor se s nima poznat. Jsou tam pak takový velký kola, kdy každéj řekne něco malinko a je to o tý mnohosti, což už jsem říkal. Člověk přičuchne k exerciciím, k duchovním technikám, takže se to takovým způsobem prohlubuje a je to takový, že to nádherně dozrálo, tak nehledaně krásně, takže než se to překlopilo ten rok a půl, tak jsme si s (*jméno ženy*) zase spolu našli cestu v daleko silnějším vztahu, než to bylo předtím a takhle se to jako spojilo, že během pár měsíců byl křest a pak svatba. Ten můj příběh je takovej hollywoodskej, taková pohádka.

A (*jméno ženy*) souhlasila se svatbou v kostele?

Jo. Bylo to samozřejmě z trošku jiných důvodů, ale jednak teda v tomhle zaplat' Pán Bůh teda fungujeme, vlastně se to i obrací v dobrý, že dětem vlastně nabízíme obojí. Nabízíme jim nějakým způsobem explicitně žitou víru, nabízíme jim ten (*jméno ženy*) pohled – což mi přijde jako implicitní víra, kterou prostě ze stydlivosti nebo nedostatku přesvědčivosti ze

strany církve a mě asi, nepojmenovává - takže to je strašně fajn. Je to jaksi v tom vztahu přítomný. I ve vztahu důvěry, že teda to, co dělám já, dává nějaký smysl, i když (*jméno ženy*) samotná to takhle nemůže prožívat, takže nebyl problém se domluvit na svatbě v kostele, to je krásný, to si přiznejme. My jsme byli na Vyšehradě, a to je krásnější než na nějaký tý radnici. A když ten krásnej rituál tý křesťanský katolický svatby byl opodstatněnej, protože jsem to tak skutečně chtěl a žil, tak (*jméno ženy*) byla ráda zato, že má tady s tímto pozlátkem, a zároveň tu hloubku tušila, i když ji nemohla sdílet. Nebyl zároveň problém domluvit se na křtu, takže obě *děti* jsou křtěný, já jsem tam byl jako ten garant a (*jméno ženy*) je u toho, je s náma. A uvidíme, jak to bude u dětí, jestli prostě je to někde trefí nebo ne. Je to skvělý, že máme tu zkušenost toho života bez víry, protože to těm dětem samozřejmě taky nabídneme. Takže to je taky fajn. A samozřejmě, abych nebyl úplně růžovej, tak někdy nezvládám tu svoji úlohu toho evangelisty, kterej by neměl nikoho evangelizovat a jenom jako prostě tlačím a je to prostě nepříjemný, a pak to asi ani nedává smysl, ale prostě si nemůžu pomoci. Prostě tu (*jméno ženy*) tahám do toho kostela: „Pojď s náma!“ Ale je to všechno láskyplný. Pomůže ti, když se budeš ptát? Já se hrozně rozkecávám.

Já jsem ráda... Vlastně u toho Salvátora jsi se nechal pokřtít a byli jste tam společenství lidí, který se připravovalo na křest, nebyli jste provázaný s těma lidma, který už tam chodili a jsou pokřtěný?

No, tak jako v rámci mše svatý jsme samozřejmě byli provázaní. V rámci kursu základů víry, kterej je otevřený všem, jsme se určitě nějak potkávali a na těch víkendech to byli ti katechumeni a zároveň tam ještě mají zvláštní kursy, který se prolínají s těma biřmovancema, což jsou lidi, kteří byli typicky jako malý děti pokřtěni, ale nebyli vedeni k víře, takže to prostě pořádně nežili a u nich ta konverze taky proběhla podobně jako u mě, akorát oni už měli tu první svátost za sebou. Oni se teda připravovali na to biřmování, ještě to mají rozlišený na rychlý a pomalý biřmovance, podle toho, jak na tom jsou, takže tam je kurs půlroční a pak pro ty pomalý rok a půl dlouhej kurs. Takhle to mají, takže s těmato lidma jsme se prolínali. Na nějakým víkendu jsem byl s těma biřmovancema, protože mi to nějak vyšlo, a bylo zajímavý být s lidma, kteří už byli kousek dál. To mohli být lidi, kteří to měli naopak, byli pokřtěný a žili v rodině, která to praktikovala a u těch lidí to zrálo do touhy se nechat biřmovat, znovu jako potvrdit to vykročení k Bohu. Takže tam byly osud lidí, který už za sebou měli zkušenost.

A vy jste tam mezi sebou sdíleli ty svoje osudy?

Jo, tam právě byl hezký prostor. Struktura těch víkendů byla taková, že jsme se sjeli, a seděli jsme v kruhu, a protože nás bylo tolik, tak se to udělalo jednoduchý Položily se tři otázky, každej na ně odpovídal v tom kroužku a takhle jsme vlastně strávili většinu času, kterej byl proloženej třeba hodinovejma meditacemi, takže tam se člověk opravdu dověděl od každýho ten jeho příběh a pak byl čas na to si třeba večer u vínečka o tom povědět něco blíž. Vlastně pár zajímavých přátelství tam vzniklo

A stýkáte se dál s těmato lidma?

Člověče, to se zrovna povedla jedna dáma velmi taková toho schopná, něco jako ty, jako já myslím v tom nejlepším, na tebe a tuhle tu (*jméno ženy*), která vlastně zapříčinila hodně to dílo, že tahle parta, ten vrh *(rok)*, jak si říkáme, že se schází. Ale já jsem tam velmi málo, protože mě to nevychází. Měsíc, co měsíc se schází tahle parta v kryptě u Salvátora na takovou jako hodinu a půl dlouhou modlitební a případně meditační seanci. Prostě setkání, vždycky se dopředu řekne nějaký text, kterej si má člověk přečíst, nějak si o něm

pomeditovat a pak se to tam sdílí, a zároveň se jede takový kolečko na pokračování. Každý měsíc tam člověk odsdílí ten svůj příběh, prostě svoje pokračování.

Takže to vztahujete i ke svým životům?

No, jasně.

Takže se bavíte i o soukromých věcech?

Přesně tak. Každý tak otevřeně, jak chce. Takže jsem byl u toho, kdy se tam lidi ne úplně jako vyzpovídali, ale jako přiznali věci, který řeší, prostě něco jako krize víry, takže to není takový jen cancání, ale protože se to společenství zná, už je tam ta důvěra vybudovaná, tak opravdu se jako lidé otevřou, že to sdílí. Takže je to skvělý a trvá to už prostě několik let. Tolik let se ti lidé měsíc co měsíc scházejí. Samozřejmě že se to proměňuje, před lety se mi dařilo, že jsem tam byl párkrát za sebou, teď už jsem tam zase rok a půl nebyl, protože to prostě nevychází. Ale je to skvělý. Takže ano, ale tohle je vlastně výjimka. Tím, že tam byl ten jeden člověk, nebo dva lidi, který se díky tomuto kursu víry potom vzali, tak ti to hodně drží a teď se ještě podařila fúze s ročníkem **(uveden rok)*, takže je to zase posílený, protože někteří už odpadli za ta léta, tak jsou tam jiní, a možná je to model, že se tohle bude zase nějak ustalovat čili budou osloveni lidi z toho dalšího vrhu, takže tohle tam taky zafungovalo hezky. To je právě ovoce toho díla Halíka a jeho týmu, který už trvá víc jak 20 let. Prostě že to vysílá takovýchle signály ven a oslovuje to strašně zajímavý lidi.

Takže bys řekl, že tahle ta farnost je taková živá, zdravá? Že tam je bezpečno?

Jo. Bezpečno? Jak to pochopit? V tom smyslu, že tam člověk opravdu má ty kněží, má důvěru v ty lidi, který se tam okolo motají a takovou jako důvěru lidskou, že to jsou lidi, ne, že to nějak zdědili, ale že to jsou lidi, kteří to skutečně žijou, autenticky, prostě normálně lidský prostředí. A zároveň to k sobě táhne i strašně zajímavý umělce. Halík vždycky velmi zdůrazňuje zajímavý vztah autenticky žitý víry a umění, že to je svět velmi podobnej. Svět, kterej potřebuje a má být stále novej a stále originálnější a autentickéj, jinak se vytrácí víra a vytrácí se rozměr umění. Takže tímto oslovuje skvělý umělce, takže tam je třeba hudební doprovod mší výbornej, krásnej. Máme skvělýho varhaníka na Vyšehradě, ten taky hraje výbornej ten Robert Hugo, má k sobě spoustu dobrejch zpěváků a k tomu jako moderní umělce, takže tam hrajou vyloženě absolventi HAMU jako moderní, duchovní hudbu, což je taky strašně dobrý. Pak intervence výtvarný do toho prostoru, takže myslím, že to dělá čest tomu jménu akademická farnost, že to jakoby intelektuálně, umělecky a duchovně je fakt skvělý, a ta osobnost toho Halíka i skrze jen ty pozlátka - to, že dostává ceny světový, že ty jeho knížky jsou překládaný, že to prostě není náhoda. To jen tak nikdo nemůže smáznout ze stolu, když s ním politicky nesouhlasí. Já s ním taky třeba úplně politicky nejsem zajedno, ale tohle byla taky zajímavá výzva, v době, vlastně když jsem byl chvíli po tom křtu. On je hodně politickéj.

Je.

Což prostě někomu, mě třeba taky, moc nevoní. Když se prostě z té kazatelny někdy ozývají až agitky, nebo jakože je dopředu jasný, že my, co chodíme do kostela, tak teda tomu fandíme a skoro to až zaznívá jako odsudek všech lidí, který to můžou myslet nějak jinak. Aniž by to říkal, tak je to tam cejtít.

Prostě poznáš to.

Tak to mi tam, no .... Tak to jsem pocítil takový vystřízlivění z toho zalíbení do Halíka, a za to jsem taky strašně rád. Protože to je taky strašně důležitý, aby člověk nechodil do kostela jen za Halíkem. To je prostě pakárna. Tak za to jsem byl taky rád. Bylo to ozdravující, když

jsem si říkal: Ty mě teda pěkně štveš, dědku, ale já tady nejsem kvůli tobě!“, tak to bylo taky super.

A jak ses vlastně dostal k nám? (Na Vyšehrad)

No, tak já jsem zvažoval a ten Vyšehrad jsme vybrali proto, že naši se tam brali a já jsem prostě strašně chtěl na tohle navázat, využil jsem toho, že si v Praze holt člověk může vybrat a zároveň je to farnost, která je relativně blízko od nás, úplně teda tam nepříslušíme, to ne, to jsme trošku vetřelci.

Já mám pocit, že tam nepřísluší nikdo, kdo tam chodí.

Ano. A zase z (*pražská čtvrť*) to tam máme kousek, *nějaké* stanice metrem, nebo když sedneme do auta, tak je to prostě za 10 minut, takže jsme si to tam takhle vybrali a nějak jsem cejtil, že bych rád právě, aby to nebylo úplně celý jen Salvátor... vlastně věřím v Boha a církev svatou apoštolskou.... A ne jenom Halík.

Any to nebylo jen o Halíkovi.

Takže to bylo i tohleto, takovej mechanismus. Takže jsme šli tímhle směrem a člověk cejtil, že to byl dobrý krok. Když jsem tam poprvé vstoupil do kostela na mši, tak ji měl Kotas a bylo to úplně Boží. No tak to jsem se rozplakal, úplně jsem řval,

Tak to seš správně.

No opravdu. To byla neuvěřitelná zkušenost, která s tím duchovním rozměrem souvisí jenom trošku vzdáleně, ale jak jsme měli ty dva pokusy na svatbu, tak jsme si velmi intenzivně prožili to, když to řeknu trošku takovým nábožensky zabarveným jazykem, tak to člověk jako cejtí, když ten Pán Bůh dává znamení Hele, na tohle se vybodněte, to prostě není dobrý, a nebo když dává požehnání. Že to byl vlastně ten první pokus, na každém kroku bylo cejtit, že vlastně se nám nedařilo vymyslet třeba i pozvánky, strašně jsme se s tím prali. A to vlastně byly takový signály, to teda nechci říkat, že to teda vyloženě Duch svatej...

Ale to jste měli mít světskou svatbu, ne?

Právě že to bylo takový, že jsme cejtili, že bychom byli rádi, aby to bylo takový osobnější, tak to leckterý páry mají. Že vlastně nikam nepatří, takový ten nicismus, který se pak musí něco někam převést konkrétního a pak to vypadá tak, že si – a my jsme tak taky byli nakročeni – že využijou služeb nějaký církve, kde bylo od každého trošku, prostě křesťanská církev tam byl nějaký základ, ale trošku takový pel-mel mi to připadlo, ale nám se to zdálo dobrý, že nabízejí vlastně církevní svatbu lidem a nezajímá je, jestli tu víru žijí nebo ne. Takže tohoto jsme chtěli využít, ale ono se ukázalo, že je to vlastně pitomost. Takže se nám prostě postupně stalo to, že já jsem fakt nemohl a museli jsme to zrušit a dát tomu čas. A teď naopak, když jsme se do toho chystali podruhé, tak to setkání s Kotasem bylo jedno z těch, kdy jsem si říkal, že Pán Bůh nám říká a že to chceme, protože to bylo úplně skvělý. To bylo vidět, že od tohoto pána bychom chtěli ...

A jak jsi to udělal? Ty jsi vešel do kostela na Vyšehradě a...?

Já jsem si šel fakt jenom poslechnout. Dočetl jsem se, kdo je tam za faráře, kdo by nás asi oddával, tak jsem si jednou šel jenom poslechnout, jestli to bude příjemný. A bylo to úplně krásný, takže jsem si zaplakal a bylo to jen další potvrzení toho, že je to správná cesta. Tak jsem si říkal, že ty pozvánky (což teda byly jen takový blbosti) a najednou jsem měl nápad, jak tam chceme mít obrázek, co tam chceme napsat, konvertoval jsem a najednou jsme věděli, jakou svatbu chceme, takže to takhle krásně nakonec vyšlo.

Takže vy jste vlastně hledali místo pro svatbu.

Ne ne, to už bylo ve chvíli, kdy jsem chtěl ten Vyšehrad, jen jsem si to tam šel poslechnout. To nebyly moc jiné varianty, říkal jsem si, že u Salvátora asi ne, protože prostě bych rád někam jinam a vlastně i to světlo, který člověk u toho Salvátora cejtil, prostě to oslovení fakt strašně silný, tak že bych to chtěl nějak sdílet i někde jinde. Takže když už jsem si tohleto říkal, tak Vyšehrad byla vlastně jednoduchá úvaha.

A ty sis nějak ty kněze prověřoval?

Ne, vůbec. Jenom jsem vlezl na tu mši, zjistil jsem, že ten Jan Kotas je tam v nějaký roli, kdy by ta svatba byla jím vedená a byl jsem strašně rád, že je takovejhle člověk. A kdyby to nebyl on, kdyby to byl nějaký starej páprda, taky bychom stejně asi skončili na Vyšehradě.

Ale vždyť my tam máme i ty .... A jsou skvělí.

Takhle jsem to nemyslel, klidně i mladej páprda, ale že to bylo jen drobný znamení, ne že bych si říkal, tak za Kotasem jo, to bylo tak, jako s tím Halíkem, akorát jinak. To jsem si říkal, že půjdu za tímto knězem, ten se mi líbí. Prostě jsme chtěli svatbu v kostele na Vyšehradě a ne proto, že je to tam krásný, ale chtěli jsme tam hlavně zapustit duchovní kořeny, což tím, že *děti* jsou tam obě dvě křtěný, měli jsme tam svatbu, maminka, když mi umřela, tak jsme tam měli takový rozloučení, takže to se jako děje a jsem strašně rád že máme jeden společnej bod víry. A právě tak, jak jsme se o tom spolu bavili – tak jaká instituce nabízí člověku to, kde vlastně ty nejsilnější momenty svýho života žije, na stejným místě, vrací se tam, vrací se tam týden co týden, prožívá to s dalšíma lidma a ty nejsilnější momenty tam prostě jsou. V tom prostoru jsou prostě zasazený a nikdo nám to nemůže vzít. Křty dětí, pohřeb maminky a co ještě nás čeká... kdo ti to nabídne?

Třeba i tam budeš mít pohřeb, co víš, že?

Jako máš vítání občánků, to je krásný se vším všudy, máš svatbu někde na úradě na běžícím páse, ale kterej člověk má vztah ke Staroměstský radnici, myslím jako nějaký bytostný, životní vztah? Ne pardon, to jsem řekl ošklivě. Ale prostě ve srovnání s tím, co člověk může žít v tom kostele... to jsou ohromný dary.

Tam máš vlastně úplně všechno, jako jinak máš vítání občánků někde, svatbu někde, ale tady s jedním místem máš spojenou celou rodinu. Vlastně i v tý Praze je tohle vzácný, že jo. Protože tady těch kostelů je, ti lidi tady různě migrujou,

No právě.

Takže vy jste se rozhodli pro tu vyšehradskou farnost a já vím, žeš tam začal nějak chodit a pak už vůbec nevím, co bylo dál.

My tam chodíme od té doby, co jsme se brali, takže nějak od půlky roku **(uveden rok)*, v prosinci se nám potom narodilo dítě, takže tak nějak potom jsem tam začal chodit s capartama, takže jsme pak začali být víc viditelnější, respektive spíš víc slyšitelnější, s těma malejma. A zároveň asi vnímáš, že se nám úplně nedaří dostat tam každěj tejden. Někdy jsme na víkend pryč, někdy to zkrátka nevyjde. Máme ty sborový akce, který jsou víkendový do neděle, takže tak to je. Ale zároveň jsem takovej, že mě třeba trvá dýl, než se nějakým způsobem socializuju natolik, že bych se tam s někým potkal. Mně to vlastně trvalo několik let, než jsme si zvykli chodit na to kafíčko, což je krásná akce, na kterou jsme se dostali skrze tebe, protože ty jsi zrovna takovej úžasnej tmel, tak než se podařilo to, že jsem si mohl zaspívat s tou scholou, nebo než jsem mohl trochu pomoci s tím máváním, takže ...

Ještě řekni, co by se muselo u nás stát, abys tam přestal chodit. Aby sis vybral jiné kostel.

Tohle já teda vůbec nevím. Nevím, jak by na mě působilo - já už jsem vlastně říkal, že církev je hříšná, že to mi vůbec nevádí – já jsem tady vlastně nezažil farnost z blízka, kde by mi nebylo dobře. Já vím od lidí, kterým se tohle stalo a vím, že to je těžkej boj, z tohohle úhlu. Ted jsme třeba byli na kafi s kamarádkou, která mi říkala, že byla ve farnosti, kde byl skvělej farář na Žižkově, ten pak odešel, oni tam pak ještě nějakou dobu chodili, ale prostě to jako všechno padalo jak domino, tak to prostě nevydrželi, a odešli jinam. Našli si jinou farnost. Mně se tohle nestalo, já jsem zažil Salvátora, kterej byl skvělej a zažívám teď skvělej Vyšehrad. Nevím, co by se mi osobně muselo stát, třeba jestli by mi nesedl způsob vedení liturgie, ale ta je zaplat' Pán Bůh z velký části daná, možná pak třeba kázání, který je důležitý, ale to bych možná přežil, ale na kázání teď vlastně nechodím, protože si chodíme kreslit s dětmi. Takže to není, že by mě vyloženě odpuzoval ten kněz, nevím, jestli bych to bral jako hec, že tam nechodím kvůli tomu knězi, ale chodím tam kvůli tomu, že je to naše místo a že už jsme tam spjatí s tím místem, protože křest, protože pohřeb a tak.... Takže vlastně nevím. A jestli by se našlo takový společenství, který by bylo nepříjemný, já si to nedokážu moc představit, ale asi je to možný, akorát nejsem schopen říct, jak bych reagoval.

Takže tím pádem, když to nemáš s čím porovnat, takže vlastně ani nevíš, co je na tom našem společenství dobrý a co třeba...

Tak ale člověk se za život ocitnul v řadě různých nějakých skupin, takže zase není úplně blběj, aby nevycejtíl, že je někde nějaká faleš nebo něco, co člověku nějak vadí.

To by ti vadilo, kdyby to tam bylo nějaký falešný nebo?

Asi jo, jako já nevím, co to je, ale funguje to tam krásně, žádný vyloženě nevraživosti v tý nejbližší rodině nejsou, ve škole máme skvělou partu, sbory jsou založený na tom, že je to skvělá parta a já vlastně mám tu velkou kliku, že jsem vlastně ve skupinách lidí, který spolu vycházejí hezky. Nikde nezažívám dlouhodobě to, že by tam byly nějaký průšvihový vztahy, že by mi tam nebylo dobře. Nebo že by to nebylo aspoň v nějakým dobrým balancu, takže nevím vlastně, co bych dělal, kdybych se ocitnul někde, kde by mi fakt nebylo dobře. Asi bych tam nechodil, kdyby tam nebyly tyhle protitahy, že jsme si to vybrali. To člověče nevím, tak to musíš nějak zařídit.

Co?

Musíš nějak rozprášit společenství na Vyšehradě...

Dej pokoj.

... aby to vůbec nebylo k vydržení a pak ti odpovím. No, nevím. Já si dělám legraci, promiň.

Tak to si ani já nedovedu představit, jak to udělat, ale ještě mě teda napadá, kdo je vlastně pro tebe kněz? Figura kněze, jeho poslání.

No, možná bych začal tím, že bych řekl to, co není. Kněz není svatej muž, kněz není ani anděl. Takže kněz je pro mě obdivuhodnej člověk, kterej si při vědomí svý lidskosti vybral tohleto nesmírně těžký a důležitý poslání, že teda bude sloužit celým svým životem tomu, aby ostatním lidem tu cestu k pánu Bohu ukazoval, aby mu prostě sloužil tím, že dělá ty úkony, který církvi přísluší. To je ohromný. A prostě zvláštní obdiv pro mě mají ti chlapi, kteří mají ten celibát. Já to vůbec nechápu a vlastně vůbec nevím, jestli to tak má bejt.

To je pro tebe nějaký téma? Přemýšlíš nad tím?

To ve mně takhle Orko Vácha rozčeřil tohleto, jak psal v tom rozhovoru, on to pojmenoval, že pro něho ten celibát, používá silnej obraz, kterej se mi strašně líbí, je pro něj rána, z který vlastně pořád teče krev, že to je prostě strašně těžká věc.

On to vlastně popisuje, že jsou jim odebrány ty nejbližší vztahy a ani je vlastně nemají jak nahradit.

Přesně. Samozřejmě je rozměr sexuální, ale taky rozměr tady tý blízkosti, a že je to strašně těžký a ta myšlenka, kterou tam zmiňuje, že do toho investoval tolik, že kdyby mu bylo dovoleno normálně mít rodinu a zároveň být knězem, tak by to vyšlo asi nastejno.

To říká moje kamarádka psycholožka, že by ten celibát prostě měl být dobrovolnej.

Ano, jako já se zdráhám vyřknout nějakou věc, o kterým vím vlastně dohromady kulový, ale tohle se mi jeví, jako... Kurník, jak by to tý církvi uškodilo?

Jsou lidi v jiných profesích, kteří se rozhodnou, že nejsou pro rodinu.

Přesně tak. A zároveň jsou jiný církve, kde ten celibát je dobrovolnej a já teda nevím, jestli to ty církve nějak poškodilo. Vždyť to mají i pravoslavný, samozřejmě i protestanti, že jo.

Podle mě je z toho udělanej problém, je z toho udělaný téma a zbytečně tabuizovaný téma i toho sexu v tý církvi, protože když to člověk nezná, tak jak o to mluvit, že jo. A je to škoda. Mně to taky připadá jako škoda.

Nevím, no.

Ale vem si, že i mimo církev jsou lidi, kteří jsou už sami předurčený, že třeba dělají něco...

Ten náš ředitel školy je naprosto úžasnej, geniální pedagog, a prostě žije sám.

Jo. Nebo umělci různí.

A myslím si, že to je volba.

A zároveň jsou špičkoví chirurgové, lékaři, vědci a zvládají při tom rodinu, zvládají manželství, vychovávat děti, vědeckou práci... Mně to prostě přijde jako překonaný (celibát).

Ano. A už jenom to, kolik lidí to od tý služby odradí. To jsme se o tom možná bavili spolu, kolik skvělých lidí, který by to povolání cejtli, a z tohodle důvodu – já nevím, já se jen domnívám – prostě kolik lidí by takhle mohlo sloužit Pánu Bohu, ale neslouží nebo slouží „jenom“ jáhni.

Já znám pár trvalých jáhnů a jsou to velice úžasný lidi.

Mně to připadá, že nejen tý samotný církvi ale i tomu obrazu církve by tohle jenom pomohlo. Nevím, nechtěl bych být v kůži toho papeže, kterej by tohle teď rozseknu.

Já mám teď takovou zkušenost, že jak děláme tu mši za děti, tak Michal Němeček napsal přímluvy. Napsal je úžasně, já jsem z toho byla opravdu dojatá, a při tý mši se ty přímluvy četly. Byly to prostě přímluvy při mši, a teď jsme jeli do jinýho kostela, kde tu mši za děti sloužil jáhen, trvalej jáhen, kterej si to tam vydobyl, zorganizoval to během 14 dnů, hrozně ho ta myšlenka oslovila. On sám má rodinu, má předčasně narozený děti a jedno dítě mu umřelo. A on četl ty samý přímluvy, já jsem pak za ním šla a říkám: „Vy jste si to napsal na míru!“ a on říká: „Ne, nebyl čas. Jak jste to poslala, tak jsem to přečetl.“ A on to měl v srdci, on to prostě žil. Hele, mě to málem

rozbrečelo, a rozdíl byl v tom, že on přesně věděl, o čem mluví. Mě tohle to samý říkájí, že v tý mý práci, prostě někdo řekne: „Není přece podmínkou dělat terapeuta v takhle těžkých situacích, aby ti k tomu zemřelo dítě, prostě mít tu vlastní zkušenost.“ A já jim říkám: „Ne, není to podmínka, ale přesně se mi ukazuje, že já, když vstoupím do dveří a vidím ty rodiče, tak oni na mě podprahově vidí, že já vím, o čem mluví. A to už prostě otevírá ty dveře.“ On to právě říká i Orko Vácha, říká: „Mně se to říká, nechodte na IVF, mně se to mluví o potratech, mně se to mluví! Já to nikdy neřešil.“

Je to těžký tohle. Víš, jako kdybychom to brali hodně ekumenicky, tak si můžeme říct: „Dobře, chceš být kněz, chceš být v týhle ty pozici a katolická církev to prostě neumožňuje, tak běž prostě za našimi bratry evangelíky a tam už budiž, možná jo. Ale potom teda bychom měli přidat i B), potom neplačme, že se ta katolická církev zužuje, jako nevíme, co s tím a nabídněme...“

Ony ty problémy mají i ostatní církve.

Jo, jasně, ale možná, že tohle je taky způsob uvažování, který dává smysl. Jako ale nebrat to tak zaškatulkovaně, jako katolíci takoví a protestanti makoví, ale já zas tím, že jsem začal hledat, tak jsem hned usídlil v tý katolický církvi a vůbec jsem neměl potřebu ještě lítat někde jinde a prostě bylo mi tady dobře.

Dovedl bys popsat ten moment, proč teda ta katolická církev? Čím tě to tam oslovilo?

Mně se líbí to – zase budu parafrázovat myšlenky jinejch, ale to, co mi sedlo, z toho, co jsem četl, že katolíci umí slavit. Prostě ta mše je sláva a prostě že ta struktura je vystavena nádherně, ta liturgie je parádní, když je svátek, tak je svátek, když zazní varhany, plénium, tak je to prostě bomba a prostě když je slavnost, tak je to slavnostní, takže hadry, všechno možný krásný, pozlacený, když je to třeba baroko, ten oděv a všechny ty pomůcky k tomu prostě mají nějakou krásu a je to dobře. Líbí se mi to teda i z tohoto důvodu, líbí se mi liturgie, měl jsem štěstí na lidi, který mě tím provázeli, nemusel jsem se pozastavovat nad tím, jestli to dává smysl a zároveň jsem byl na strašně silnejch bohoslužbách jinejch církví a vlastně to taky bylo fajn. Tady jsem si k tomu přivykl, tady je to jako moje mateřský mlíko, tak proč bych, když nemám potřebu, měl jít někam jinam, ale věřím, že takhle autenticky a silně to může prožívat třeba protestant nebo někdo no.... Tohle není pro mě moc téma a zároveň jsem rád, že jsem u těch katolíků, protože si mi tam líbí.

A jakou vnímáš úlohu kněze versus lid, náš prostý, kostelní.

A myslíš na Vyšehradě nebo při tý liturgii?

Kdekoliv, všeobecně, jak si to myslíš.

A proč versus?

No, já nevím. Kněz a lid. Jakej je jeho úkol?

No o kněžích jsem se pokusil něco málo říct, ale já asi nerozumím tý otázce, jak to myslíš, jak se nad tím zamyslet.

Jestli je úplně jedno, jaká figura kněze tam vepředu stojí u toho oltáře.

To zase ne, to určitě ne. Holt kněží si, jak jsem říkal, strašně vážím, jak do toho poslání jdou a zároveň je to strašně zodpovědný, že nesou kůži na trh a vlastně musí se jim podařit, aby to společenství fungovalo, oslovit strašně moc rozdílnejch lidí.

Takže vnímáš i to, že ti lidé jdou prostě za tím knězem?

Určitě, to i sám cejtím a je to tak asi přirozený. Samozřejmě by si měl člověk uvědomovat, a možná by to měl i ten kněz připomenout, že tam skutečně člověk nechodí za knězem, nebo by neměl. A taky opakovat to, že kázání je z hlediska liturgie to nejméně podstatné, co se na té mši děje, protože to je setkání s Bohem, kde ten kněz je pouze v roli jen nějakýho zprostředkovatele. Ale zároveň je to samozřejmě nějaký lidský setkání a když prostě i v rámci toho předepsanýho rituálu se spousta věcí dá dělat nějakým jiným způsobem. Už jenom příchod do kostela, pozdravení nebo všechny tyhle drobný chvilky, kdy ten kněz se prostě nějak osobně projevuje, to, že třeba na Vyšehradě se nějakým nádherným způsobem, nevím, jestli to je vynález Honzy Kotase nebo jestli je to starší, jak se pracuje s těma dětičkama, tak to je prostě Boží. To je jedna z věcí, která se mi tam strašně líbila, to třeba u Salvátora není. Takže samozřejmě že je to důležitý pro ty lidi.

Takže není jedno, kdo tam je vepředu?

Tak to určitě. To určitě má rozměr společenskéj a osobní.

A jak bys popsal živou farnost?

No asi taková, kde si myslím, že ty lidi vědí, že jdou primárně za Pánem Bohem a nejdou primárně za – jako asi paradoxní bude ta odpověď, nebo zdánlivě taková protiřečící – farnost, kde lidi vědí, že jdou primárně za Pánem Bohem a ne za společenskými styky, ale zároveň, že teda za Pánem Bohem se chodí skrze svoje bližní. Takže vlastně ten vztah je takovej jako jo....

...další z paradoxů naší víry, který těžko popisujeme.

Přesně tak. Čili farnost zároveň, kde je člověku lidsky dobře, kde se dějou věci nad rámec těch povinných a dějou se smysluplně, dějou se tak, že to ty lidi naplňuje, a to se zase pozná tak, že tam ty lidi prostě jdou. Prostě tam, kde je plno ve farní místnosti, tam je to prostě živý.

A nebo je malá farní místnost...

A nebo ta malá farní místnost.... Kde se zpívá na kůru, tam si myslím, že to ty lidi, který mají k hudbě blízko, tak je to dává dohromady. Farnost, kde se chodí na výlety nebo na poutě, tak to si myslím, že prostě tam, kde je řada akcí, který se dějou nějak nad rámec, a kde asi je teda kněz, nebo kněží, kteří ty lidi inspirujou.

A nechybí ti z toho něco u nás?

Vzhledem k tomu, že já řadu z těch věcí, který jsou nad rámec toho duchovního, tak vlastně jakoby to společenský, toho se mi dostává dost a dost v rámci mý práce. Tím, že jsem (*upřesnění pracovního povolání*), tak vlastně i v centrální pozici prostě před skupinama lidí, takže nemám takovou potřebu toho sociálního vyžití a taky bych to časově těžko zvládal. Takže já jsem strašně rád za to kafíčko po mši a strašně rád za krásně postavenou liturgii s dětma, kde i ty děti si užijou svoje, takže mě tam vlastně nic nechybí. A teď ještě tím, že jsem trošku pomohl a snad se bude dařit, že ještě budu moct pomoci s tou hudbou, tak si myslím, že to slouží krásně. A tím, že teď máme toho.... Prostě tím se to taky pozná, že ten kněz je pro mě důležitěj. Když teď jsem před chvilkou říkal trošku něco jinýho, tak jsem strašně rád za toho Michala Němečka, to je cejtít, to je takovej podobnej duch, jako jsem cejtíl z toho Jendy Kotase, prostě jako mladej, což je jedno, ale ještě mladej, ale už hrozně moudrej člověk, kterej má velkej dar slova, což strašně pomáhá tomu, že ta liturgie odsypá a že si to opravdu člověk prožije hrozně hezky, že to slovo správně pohladí nebo správně pokará, to je důležitý.

Jak tě takhle poslouchám, nevadilo by ti, kdybych tohle jen minimálně anonymizovala?

Jak chceš, protože jak jsem to řekl, tak za to se nestydím a klidně to řeknu někomu, kdo se mě zeptá.

Protože jak tě tak poslouchám, a jak si to tak pamatuju, tak když bych z toho měla něco upravit a vyjmout, tak by mi to až byla škoda.

Máš moji důvěru, dělej si s tím, co chceš.

Já ti to pak pošlu.

Pošli mi to, ale fakt, aby to posloužilo...

Protože ty jsi to řekl krásně.

Věřím, že ty úmysly jsou čisté, a já nedohlídnu, co jako poslouží, takže to tam pusť, jak jsem to řekl.